

legal/illegal

Står Rätten över Lagen eller Lagen över Rätten?

Seminarie serien Konst&Arkitektur 15p, har under 2006 temat legal / illegal. Genom detta begreppspar vill Konst&Arkitektur undersöka förutsättningar och tillämpningar för lagar och regler inom konstnärlig och arkitektonisk praktik, samt i vårt samhälle i stort. Utifrån en rad aspekter där frågan om rätt och fel, lag och ordning, formellt och informellt står i centrum, vill vi förstå vår samtid och de lagar - skrivna och oskrivna - vi själva befinner oss mitt ibland.

Frågor kring lag och rätt har diskuterats sedan urminnes tider och kan sägas vara själva grunden i varje kultur. Men de fundamentala frågorna om lag och rätt är ständigt aktuella, och särskilt viktiga i en tid då världen tycks stå i allvarlig konflikt med sina egna principer. Att lagar oupphörligt förändras är ett faktum, men idag visar sig förhållandet mellan frihet och tvång lika tydligt länder och regioner emellan som någonsin under kolonialtid eller under det kalla kriget. Samtidigt, på regional och individuell nivå, ser vi ett bekant klassamhälle utvecklas trots en lagstiftning som säger sig vilja ge alla lika villkor. Flyktingars status, vi och dom. Är demokratins lagar otillräckliga? Eller för rigida?

Vi kommer att studera den moderna juridikens grundprinciper och historia från den romerska rätten och tinget fram till FN:s principer om mänskliga rättigheter. Vi kommer att se på kulturella skillnader i rättsprocesser som mellan USA och Norden, diskutera internationell rätt, sanningskommissioner och Sharialagar. Men vi tittar också på idéer om civil olydnad utifrån H.D. Thoreau fram till dagens aktiviströrelser. Vidare kommer vi att diskutera skildringar av brott och straff i populärkultur, media, litteratur och konst och ställa detta i förhållande till kriminalitetens kulturer.

Också regelverk för utövandet av konst och arkitektur kan diskuteras i ett estetisk, globalt och antropologiskt perspektiv. Vilka principer gäller inom den samtida konsten, där lagar om det sköna och det rätta sedan länge varit dödförklarade. Likväl gör konstnären ständigt val i sitt dagliga arbete, men hur och efter vilka estetiska och etiska grunder? Hur blir en konstnär eller arkitekts arbeten giltiga? Hur ser spelreglerna ut på det fält där konstens och arkitekturens aktörer befinner sig? Vad är tabu? Institutioner, skolor, museer, beställare, politiker och kritiker samverkar i en maktstruktur som kan vara svår att se också för de som befinner sig där. Genom Pierre Bourdieu och andra tänkare närmare vi oss kritiken och smakens genealogi samt estetikens reglementering.

Våra egna erfarenheter kommer sannolikt att vara vägledande här.

Spänningar mellan olika kulturer är ett av samtidens problem; såväl regioner emellan som inom enskilda länder. Olika värderingssystem ställs emot varandra. Den västerländska kulturens förhållande till konflikten i Mellanöstern har ställts på sin spets efter 11 september och kriget i Irak. Samtidigt finns konflikterna i vår direkta omgivning i form av illegal invandring och social oro i våra förstäder. Ser vi en

”Balkanisering” sprida sig i världen? Dessa frågor leder sammantaget till filosofiska frågor om etik och moral. Samt vidare till logikens lagar. Kan ett land tala om vikten av mänskliga rättigheter och samtidigt praktisera dödsstraff? Kan man å ena sidan förespråka frihandel, å den andra tillåta skyddstullar? Är det möjligt att propagera allas rätt att fritt uttrycka sig och samtidigt tillämpa censur eller förbud mot fildelning? Studieresan till Brasilien kommer att ge bränsle till en undersökning om det legalas förhållande till det illegala. Landets Lula-regering har föreslagit global revolt mot expansionen av upphovsrätts- och patentlagar. Regeringen lierar sig med rörelser för fri mjukvara, retar gallfeber på Microsoft, bedriver aktivism i FN och vill släppa muskarvet fritt på nätet. Handelspolitikens spelplan har vänts upp och ner sen piratkopiering blivit ett vapen i kampen mot den rika världens protektionism. Begreppet *antropofagia*, kannibalism, sträcker sig från människoätande tupiindianer till dagens upphovsrättskritik. Samtidigt har Brasiliens stora informella befolkning börjat organisera sig mot ett korrupt ägande inom landet såväl i jordockupationsprojekt som i kampen för rättigheter i en urban miljö. I Brasilien kommer vi att besöka illegalt byggda *favelas* men vi kommer även att se aktuell samtidskonst och arkitektur signerad Lina Bobardi och Oscar Niemeyer samt möta aktivister inom det fält vi studerar.

Parallellt med studieresan och studier i vår närmiljö vill vi blicka mot framtiden. Håller undantagstillståndet på att bli ett normaltillstånd, ett tillstånd där rättssamhället inte längre har en plats? Håller nya rörelser på att växa sig starka i skuggan av världens supermakter, rörelser som kan innebära nya värderingar och regelverk?

Exempel på föreläsningar

Brott och straff

- Juridikens historia
- Olydnadens historia
- Straffsatser: Boten, fängelset. Tortyren. Dödsstraffet.
- Vem begår brott? Krimnologiska - politiska – sociologiska – psykologiska modeller
- Brott och underhållning: deckare, thrillers och hjältesagor

Formellt och informellt

- Informella ekonomiska strukturer vs. formell ekonomi på global nivå
- Favelas: informellt boende med sociala regler
- Illegal handel på lokal och internationell nivå: narkotika, vapen, människor, prostitution
- Informell kultur i informell miljö: musik, mode, droger, dans
- Patent och kopiering
- Antropofagi

Konstens och arkitekturens estetik och reglementering

- Lagens arkitektur. Domstolen, fängelset.
- Illegal konst. Grafitti, gatukonst och ikonoklasm
- Immaterialrätt, copyright, tryckfrihet
- Smakens genealogi – fint och fult, bra och dåligt, rätt och fel
- Estetik och politik. Ex: Modernismen och brottet med et gamla

Rättigheter / skyldigheter

- Nationell vs. internationell rätt
- Krigslagar och krigsrätt. Sanningskommissioner / Haagdomstolen
- De mänskliga rättigheternas historia. Yttrandefrihetens problematik.
- Etik & logik
- Piratbyrå
- Undantagstillståndet

Under året kommer också konstnärer och arkitekter att bjudas in för tala om arbeten i förhållande till aktuella rubriker.

Datum, kostnader och tider

- Sista ansökningdatum - 14 juni då ansökningarna måste vara Konsthögskolan till handa.
- Kursen startar måndagen den 2 oktober -06 kl 13.00
- Studieresan är planerad 9-18 november och kommer att gå till Sao Paolo och Rio, eventuellt också Brasilia.
- Kostnad för studieresan kommer i år att vara 9000 kr per elev vilket täcker flygresor och hotell, guider och program på plats. Kostnader för mat, vissa taxiresor och inträden tillkommer.
- Föreläsningarna ges mestadels måndagar vid ungefär tio tillfällen 2 oktober – 4 december under höstterminen med undantag för perioden under studieresan, samt under sju måndagar under våren med start i februari. Föreläsningarna börjar 13.00 och deltagarna förväntas närvara till 17.00 vid dessa tillfällen. Andra tidpunkter kan dock förekomma.

Utbildningen

Konst och Arkitektur omfattar 15 högskolepoäng och ca 20 studieplatser. Kursen är en tvärvetenskaplig vidareutbildning för yrkesverksamma konstnärer och arkitekter men vänder sig också till journalister, konstvetare, filmare, planerare, sociologer, filosofer och andra inom angränsande yrkesområden. Utbildningen är ett samarbete mellan Konsthögskolans olika inriktningarna. Kursen kan också utgöra ett komplement till pågående magisterstudier eller forskning vid högskolor och universitet.

Huvudmomentet i utbildningen är föreläsningar med ambitionen att ge en djup insikt i det för året aktuella ämnet. Utbildningens olika delmoment består förutom av föreläsningar, av seminarier och seminarieuppgifter, samt förberedande textstudier inför varje undervisningstillfälle. Studiebesök och studieresor är viktiga inslag i utbildningen.

Deltagarnas vilja att dela med sig av tidigare erfarenheter och kunskap samt att vid seminarierna bidra till en levande diskussion är en viktig del av kursens pedagogik.

Målsättningen är att skapa en internationellt präglad plattform för aktuella diskussioner inom konst, arkitektur, teknik, filosofi, och samhälle. Utbildningen ska utgöra en teoretisk orientering så att deltagarna aktivt kan delta i aktuell debatt både i

Sverige och i utlandet och således kunna påverka utvecklingen inom konst och arkitektur. Varje utbildningsår behandlar ett specifikt tema vilket erbjuder studenter möjligheten att djupgående studera en aktuell konstnärlig och arkitektonisk aspekt. Syftet är att deltagarna efter kursen finner nya samarbetsformer för sina verksamheter och utvecklar nya idéer och arbetssätt.

För antagning till utbildningen krävs förutom allmän behörighet för högskolestudier att man har en magisterexamen, eller motsvarande, inom för utbildningen aktuella ämnen eller är studerande på en utbildning inom dessa ämnesområden. Ansökan sker genom en motiverad ansökan, ett CV och arbetsprover – bilder, texter eller annat för den sökande relevant presentationsmaterial - och skickas till adressen nedan eller lämnas i Konsthögskolans reception på Skeppsholmen. Ingen särskild blankett behövs. Ansökningarna bedöms gemensamt av de kursansvariga professorerna.

En grupp där olikheterna hos deltagarna berikar utbytet inom gruppen eftersträvas.

För godkänt betyg krävs minst 70 procents närvaro samt godkända seminarieuppgifter. Som betyg vid examination används uttrycken godkänd eller underkänd. Kursen examineras av de kursansvariga professorerna.

Kontakt:

För frågor kring kursen, kontakta Konsthögskolans kansli, Nina Lindgren tel 08-6144025 eller kursansvarig adjunkt Maria Lantz 08-6144020. Ansvarig professor är Johan Widén.

Mail:

maria.lantz@kkh.se

Adress:

**Konst& Arkitektur, Kungl. Konsthögskolan, Flaggmansvägen 1, Skeppsholmen
Box 16315
103 26 Stockholm**